Maşinăria Cehov de Matei Vişniec

Această piesă nu seamănă cu nimic din ce am scris până acum, pentru că este o piesă "cehoviană".
De ce am scris-o? Am scris-o ca un omagiu adus unui maestru. Pentru mine Cehov este adevăratul precursor al teatrului absurdului. Înainte de "aşteptarea" beckettiană pe mine m-a marcat "aşteptarea" celor trei surori care nu pleacă niciodată la Moscova. Personajele lui Cehov care sînt nişte spectre, modul în care deseori îşi vorbesc fără să se asculte, atmosfera care devine personaj principal, toate acestea şi multe altele au fost pentru mine esenţiale în anii cînd îmi făceam ucenicia de scriitor. Ca să nu mai vorbesc de fascinaţia pe care mi-au produs-o unele personaje secundare din opera lui Cehov, cum ar fi Trecătorul din "Livada de vişini", Trecător în care se ascund în acelaşi timp Estragon şi Vladimir.
Din aceste motive şi din altele, pe care nu le pot exprima, am scris această piesă despre Cehov şi despre moartea imposibilă a artistului.

Personaje:

Cehov, Trecătorul, Lopahin, Bătrâna bonă Anfisa, Bătrânul valet Firs; Arkadina, Treplev, Tuzenbach, Solionîi; Cele trei surori: Olga, Maşa, Irina. Trei doctori: Cebutîkin, Astrov, Lvov; Ana Petrovna (Sarah), Bobik. Un actor poate interpreta mai multe roluri.

Anton Pavlovici CEHOV - scriitor şi medic rus, născut în 1860, mort de tuberculoză pulmonară în 1904; ultima sa piesă a fost "Livada de vişini".

ANFISA - bătrâna bonă, 80 de ani, personaj în piesa "Trei surori"; ea este persecutată de Natalia Ivanovna, mama lui Bobik.

TRECĂTORUL - personaj în piesa "Livada de vişini"; îşi face apariţia în actul al doilea, în momentul când doamna Ranievskaia şi celelalte personaje care gravitează în jurul ei privesc apusul soarelui; trecătorul întreabă care este drumul spre gară, apoi, recurgînd în continuare la un limbaj preţios şi extrem de politicos, cere "treizeci de copeici" pentru un "rus înfometat".

Ermolai Alexeievici LOPAHIN - personaj în "Livada de vişini"; negustor bogat, el este cel care cumpără livada de vişini a doamnei Ranievskaia cu care întreţine relaţii pline de ambiguitate: "Tatăl meu a fost iobagul bunicului şi al tatălui dumneavoastră; dar dumneavoastră aţi făcut atîtea lucruri pentru mine că am uitat toate astea; şi ţin la dumneavoastră ca la cineva apropiat, foarte apropiat..." Într-una din scrisorile sale Cehov spune despre acest personaj: "nu este un negustor în sensul vulgar al cuvântului... el este, fără îndoială, un negustor, dar mai este, în toate sensurile, un om de treabă".

Irina Nikolaievna ARKADINA - actriţă, personaj în "Pescăruşul", mama lui Treplev, femeie egocentrică şi zgîrcită.

Konstantin Gavrilovitch TREPLEV - tînăr cu veleităţi artistice, personaj în "Pescăruşul"; după o primă încercare de sinucidere, ratată, la sfîrşitul piesei repetă tentativa. "Mă face să sufăr faptul de a avea ca mamă o actriţă celebră, cred că dacă ar fi fost o femeie oarecare aş fi fost mult mai fericit."

Nicolai Lvovici TUZENBACH - locotenent şi baron, personaj în "Trei surori"; spirit romantic, el este îndrăgostit de Irina; Solionîi îşi bate joc de tiradele sale filozofice privind viitorul umanităţii, necesitatea de a munci etc.; Tuzenbach îşi dă de altfel demisia din armată pentru a se apuca în sfîrşit de muncă; la sfîrşitul piesei Irina este anunţată că Tuzenbach a fost ucis în l de către Solionîi.

Vasili Vasilievici SOLIONÎI - personaj în "Trei surori"; căpitan de stat-major, el este, la fel ca Tuzenbach, îndrăgostit la nebunie de Irina; în piesă el vorbeşte puţin, de obicei pentru a-şi bate joc de Tuzenbach; frazele sale sînt de natură să-i deconcerteze pe cei din jur; el provoacă foarte des o anumită jenă printre invitaţii celor trei surori; el este personajul care spune în legătură cu Bobik, fiul Nataşei şi al lui Andrei: "Dacă copilul acesta ar fi al meu, l-aş frige într-o tigaie şi l-aş mînca fript".

Ana Perovna (SARAH) - personaj în "Ivanov", soţia de origine evreiască a lui Ivanov; ea sfîrşeşte prin a muri de tuberculoză pulmonară; sfîrşitul ei este grăbit de comportamentul lui Ivanov care nu o mai iubeşte şi nici nu-i ascunde acest adevăr.
Evgheni Constantinovici LVOV - "tînăr medic de departament", personaj în "Ivanov"; el este în acelaşi timp devotat meseriei sale dar destul de obtuz cînd e vorba de psihologia umană; el îşi asumă într-un fel rolul de Mare Inchizitor pe lîngă Ivanov ("Nikolai Alexeievici Ivanov, o declar în faţa tuturor, sînteţi un laş!"); el este gata să se bată în duel cu Ivanov pe care îl consideră responsabil de moartea Anei Petrovna (Sarah) soţia maltratată a lui Ivanov; în prima parte a piesei Lvov încearcă să o trateze pe Ana Petrovna şi să-i deschidă ochii în privinţa caracterului "blestemat" al lui Ivanov; din piesă se înţelege că Lvov este în mod secret îndrăgostit de această femeie condamnată să moară de tuberculoză.

Ivan Romanovici CEBUTÎKIN - personaj în "Trei surori"; 60 de ani, doctor care a uitat însă mai tot ce ţine de profesie, el este omul care a ratat totul în viaţă; "În realitate n-am făcut niciodată nimic. De cînd am terminat universitatea n-am mişcat un deget, n-am citit o carte; n-am citit decît ziarul..."; el pretinde că ar fi iubit-o la nebunie pe mama celor trei surori.

Mihai Lvovici ASTROV - personaj în "Unchiul Vania"; medic foarte activ, încrezător în progres; "De dimineaţa pînă seara sînt mereu în picioare. Eu unul nu cunosc odihna..."; "Mă aşez, închid ochii şi mă gîndesc la cei care vor trăi peste o sută de ani, peste două sute de ani după noi, şi pentru care defrişăm noi astăzi terenul...".

OLGA, MAŞA, IRINA - personaje în "Trei surori"; visul lor, niciodată realizat, este de a

părăsi micul oraş de provincie care le devoră treptat tinereţea pentru a se instala la Moscova unde ele speră să "trăiască" în sfîrşit.

BOBIK - băiatul Nataliei Ivanovna, cumnata celor trei surori, personaj în piesa "Trei surori"; naşterea lui Bobik perturbă obiceiurile casei unde locuiesc surorile şi unde petrecerile se ţin lanţ; Bobik devine mijlocul de preluare a puterii în casa Prozorovilor de către Natalia Ivanovna.

Scena I

Cehov, Trecătorul, Anfisa

Încăpere în penumbră. Elementele de mobilier pot evoca atmosfera din casa lui Cehov de la Yalta: un pat de fier, o masă de lemn, un scaun de lemn, un fotoliu balansoar şi un altul din pai împletit, un vechi bufet, un covor la piciorul patului... O lampă cu abajur pe masă. Un glasvand este mascat de nişte perdele lungi ale căror franjuri ating cu tandreţe podeaua. În spatele glasvandului se ghiceşte grădina.
La deschiderea cortinei Cehov este întins în pat. Dintr-odată el zvîcneşte şi se ridică în capul oaselor. Gestul precedează sunetul, pentru că o secundă mai tîrziu, de afară se aude o împuşcătură.

CEHOV - Anfisa! Tu eşti?

Pauză. Cehov aşteaptă nemişcat.
O faţă monstruoasă se lipeşte de unul din ochiurile glasvandului.
Imaginea unui spectru. Personajul bate uşor cu un deget în geam.
Cehov aprinde lampa cu abajur, coboară din pat, îşi pune halatul, se duce şi deschide glasvandul.

TRECĂTORUL - Bună seara... Şi scuzaţi de deranj... Mă tem că m-am rătăcit de tot. Caut Gara Nicola... Poate aveţi amabilitatea să mă îndreptaţi spre gară... Nici nu mai ştiu dacă drumul trece pe aici... Mai ales că seara asta e aşa de minunată... Din păcate însă, trebuie numaidecît să regăsesc drumul spre gară. Mi s-a spus că Gara Nicola ar fi încă destul de departe, că adică s-ar afla la 17 verste de aici... 17 verste pe jos, vă daţi seama... Dar poate că dumnealor toţi se înşeală... Cum e posibil ca Gara Nicola să fie la 17 verste de aici?

Trecătorul dispare fără să aştepte un răspuns, în timp ce Anfisa îşi face apariţia în spatele lui Cehov. Cu lampa de petrol într-o mînă, bătrîna bonă are şi ea ceva dintr-un spectru, cel puţin la început. În momentul în care o simte pe Anfisa în spatele său şi se întoarce să o vadă, Cehov începe să tuşească.

ANFISA - De cîte ori v-am spus deja, Anton Pavlovici, să nu vă mai daţi jos din pat? Unde vreţi să plecaţi? Deja că primiţi prea mulţi vizitatori. Tot timpul, mereu e cineva la dumneavoastră. Pînă şi străini. Toată lumea bate la uşă, la orice oră din zi şi din noapte. Eu una nu cred că e normal, pentru un om bolnav ca dumneavoastră. Uitaţi cum tuşiţi din nou. Toată noaptea aţi tuşit şi aţi scuipat sînge. Şi nu e bine. Cine tuşeşte toată noaptea şi scuipă sînge fără încetare nu are voie să se dea jos din pat. Cît sînge o să mai scuipaţi? Cît sînge vă mai rămîne de scuipat?

Cehov, surd la cuvintele Anfisei, se spală pe faţă într-un lighean de porţelan. Anfisa îi întinde un prosop.

ANFISA - Aţi scuipat mai mult sînge decît vă curge în vine. Şi cine spală rufele? Eu. Eu spăl cearşafurile şi feţele de pernă şi restul. Ce ştiţi dumneavoastră cît de greu se duce sîngele... Cel mai greu de spălat e sîngele... Chiar şi uleiul se duce mai uşor decît sîngele... Şi toate astea pentru că vă daţi jos din pat. Nu e bine... Cum aţipesc şi eu puţin, vă apucaţi să scrieţi scrisori. (Scoate o foaie de hîrtie pătată cu sînge.) La ce sînt bune toate scrisorile astea? Deja că poşta vă aduce prea multe scrisori. Şi asta n-ar fi grav, dar trebuie să fii nebun ca să răspunzi la toate aceste scrisori. Ieri aţi vomitat sînge peste scrisoarea pe care tocmai o scriaţi. Şi astăzi vreţi s-o recopiaţi (Îi întinde foaia de hîrtie.) Poftim, am uscat-o, dar nu se mai înţelege un singur cuvînt... Nu e bine ce faceţi, Anton Pavlovici... Nu e bine să vă bateţi joc de o bătrînă femeie de 80 de ani. Că nu pot să stau tot timpul trează. Trebuie şi eu să aţipesc din cînd în cînd. Şi dumneavoastră, cum aţipesc, vă apucaţi să zmîngăliţi scrisori sau vă duceţi cine ştie pe unde îmbrăcat numai cu halatul.

Cu un gest blînd, Cehov îi cere bătrînei Anfisa să-i dea paltonul pe care îl îmbracă peste halat, tot cu ajutorul bonei.

ANFISA - Nu e frumos din partea dumneavoastră, Anton Pavlovici. Mai aveţi şi dumneavoastră vreo cîteva zile de trăit şi vă daţi jos din pat imediat ce aţipesc. Zău aşa, ţineţi minte ce vă spun, eu dacă aş fi bolnavă nu m-aş lăsa îngrijită de dumneavoastră. Ce fel de doctor sînteţi dumneavoastră, Anton Pavlovici? Cum este posibil să fie cineva doctor şi să scuipe în acelaşi timp atîta sînge? Ce v-au învăţat acolo la Universitate?

Cu un alt gest plin de bunătate dar ferm, Cehov îi cere Anfisei să-i dea pălăria, apoi umbrela. Bătrîna femeie ascultă fără să-şi reprime însă valul de reproşuri.

ANFISA - Poftim, eu n-am trecut prin şcoli şi cu toate astea am ajuns de bine de rău la 80 de ani. Şi dacă o vrea Dumnezeu, într-o zi am să mor fără să mă chinui în patul meu. Şi nu scuip sînge, şi nu tuşesc şi nu supăr pe nimeni. Doar că mă lasă picioarele ceva mai repede ca înainte. În rest, însă, iată că sînt cît de cît sănătoasă şi martor mi-e Dumnezeu că viaţa mea nu a fost uşoară. Toată viaţa mea i-am servit pe alţii... Dar dumneata, Anton Pavlovici, nu ascultaţi ce spun eu. Mulţi bolnavi am îngrijit la viaţa mea, dar dumneata, Anton Pavlovici, sînteţi un bolnav foarte dificil.

Cehov se priveşte într-o oglindă, tuşeşte, îşi face gargară cu un lichid medicinal. La un moment dat rămîne nemişcat, cu apa în gură, cu atenţia atrasă de un strigăt bizar, poate o pasăre. Anfisa aduce ghetele lui Cehov şi îl ajută să le încalţe.

ANFISA - N-am mai văzut niciodată un bolnav atît de încăpăţînat ca dumneavoastră. De ce vă sculaţi mereu din pat ca să scrieţi? Ce mai aveţi de scris? Nu mai e mult şi va trebui să muriţi dar dumneavoastră continuaţi să scrieţi. Nu e bine... Ascultaţi ce vă spun, ce-i mult nu-i bun. Terminaţi odată cu scrisul, nu mai e nimic de scris. Gata. Nu aveţi nici un pic de ruşine? Deja că aţi fugit de acasă ca să muriţi în ţara asta străină...
CEHOV - Anfisa, adu-mi te rog trusa.
ANFISA (se duce să caute trusa) - Da, ar trebui să vă fie ruşine, Anton Pavlovici, că

muriţi atît de tînăr. Ce vîrstă aveţi? Ia te uită, nu are decît 44 de ani şi dă să moară. La vîrsta dumneavoastră un bărbat abia începe să înţeleagă viaţa... să-i simtă gustul... Şi dumneavoastră, iată-vă, zăceţi deja pe patul de moarte! Să vă fie ruşine, Anton Pavlovici. Să vă fie ruşine! (Îi întinde trusa de medic.) Trebuia să vă faceţi mai degrabă veterinar... Să vindecaţi animale, că la oameni, după cum se vede, nu vă pricepeţi mai deloc...
CEHOV - Anfisa, cum ai ajuns, Doamne iartă-mă, aici?
ANFISA - Ce-o să zică mama dumneavoastră, Evghenia Iakovlevna? Ce-o să zică sora dumneavoastră, Maria? Ce-or să zică fraţii dumneavoastră? Şi colac peste pupăză mai sînteţi şi doctor... Chiar aşa, eu una nu mai înţeleg nimic.
CEHOV - Anfisa, adu-mi te rog trusa.
ANFISA - Urîtă treabă! Măcar dacă...

Bătrîna bonă se îndreaptă din nou spre dulap pentru a căuta trusa, dar după cîţiva paşi rămîne nemişcată, brusc uluită, într-o stare de prostraţie.
De undeva de afară, poate din parcul oraşului, răsună muzică militară. Cehov iese pe uşa cu glasvand.

Scena 2
Trecătorul, Lopahin

O cărare printre trunchiuri de cireşi doborîţi.

TRECĂTORUL - Scuzaţi-mă că vă deranjez... Aţi auzit şi dumneavoastră uruitul?
LOPAHIN - Ce?
TRECĂTORUL - Uruitul care se aude...
LOPAHIN - A, uruitul...
TRECĂTORUL - Ce să fie oare?
LOPAHIN - Nu ştiu... Îl aud şi eu de cîteva zile... Uneori chiar de mai multe ori pe zi... Mai ales seara...
TRECĂTORUL - Mă cam sperie puţin... L-aţi auzit? Iar uruie. Aţi auzit şi dumnevoastră cum uruie?
LOPAHIN - Da.
TRECĂTORUL - Nu e uruit omenesc. Mie unul mi se pare destul de ciudat, uruitul ăsta.
LOPAHIN - Ei, te obişnuieşti. Eu am început să mă obişnuiesc... Mai ales seara... Cîteodată, seara, se repetă de cîte patru, cinci ori... Şi chiar după căderea nopţii... se mai aude încă... Dar nu-mi cereţi să vă spun ce ar putea să fie... Poate că vine dinspre oraş.
TRECĂTORUL - A, nu... Oraşul e totuşi destul de departe... Şi în orice caz, nu vine din direcţia oraşului... Uruitul ăsta vine mai degrabă dinspre cer... E a dumneavoastră proprietatea asta?
LOPAHIN - Da. Vă aflaţi pe pămînturile lui Ermolai Alexeievici Lopahin.
TRECĂTORUL - Lopahin negustorul? Dumneavoastră sînteţi?
LOPAHIN - Da. Am avut onoarea să ne întîlnim deja?
TRECĂTORUL - Nu... De altfel, vă cer iertare că m-am luat după paşii dumneavoastră, dar cizmele dumneavoastră scîrţîie aşa de tare... că nici nu mi-a fost greu să vă urmăresc... Trebuie că sînt nou-nouţe, cizmele dumneavoastră.

LOPAHIN - Dar ce căutaţi de fapt? Şi cu cine am onoarea?
TRECĂTORUL - A, eu nu sînt decît un trecător. De fapt, tot ce doream să ştiu este dacă drumul ăsta duce pînă la urmă la Gara Necola. Mi s-a spus că trebuia să trec pe lîngă o livadă de vişini... Mi s-a spus chiar că pot s-o tai de-a dreptul prin livada de vişini, ca să scurtez drumul... Asta e, nu trebuie niciodată să ai încredere în mujici... Tot ce te explică mujicii e fals... Mi s-a spus aşa, o să daţi de o livadă de vişini, care e la două verste de aici... Numai că cu cît merg, cu atît am impresia că livada de vişini se îndepărtează... Sau poate că pur şi simplu a dispărut... Au trecut două ore de cînd tot merg... Tocmai îmi spuneam, acum cîteva minute, ia te uită, aşa se rătăceşte omul exact cînd cade noaptea... Şi se mai aude şi uruitul ăsta... Noroc că v-am auzit scîrţîitul cizmelor... Şi atunci mi-am permis să vă abordez. Deci, vă rog frumos, daţi-mi voie să vă întreb... spre Gara Nicola, e tot drept înainte?
LOPAHIN - Da.

Se aude fluieratul unui tren în depărtare.

TRECĂTORUL - Ia te uită! Trebuie să mă grăbesc... Deşi... cred că oricum am să ajung prea tîrziu... M-da, bineînţeles, voi fi în întîrziere... Ştiţi cumva cît poate să fie ceasul?
LOPAHIN - Nu.
TRECĂTORUL - Da, am să fiu în întîrziere, sînt sigur... E din cauza livezii de vişini... Cum mă apucasem să caut livada de vişini...
LOPAHIN - Livada, domnule, este chiar asta, sînteţi în livadă... Decît că am ordonat să fie tăiaţi toţi vişinii... Eu, Ermolai Alexeievici Lopahin, am ordonat să fie tăiaţi toţi vişinii. O să facem parcele aici şi o să construim vile... Cum calea ferată va ajunge curînd pînă aici, nu prea departe de aici... parcelele se vor vinde ca pîinea caldă... Permiteţi-mi să mă prezint... Ermolai Alexeievici Lopahin... regele proştilor... Mai am şi un contabil, dacă vreţi să ştiţi, pe Semion Panteleievici Epihodov... Decît că nu-l las să contabilizeze nimic pentru mine... înainte dumnealui era contabilul fostei proprietărese a domeniului, Liubov Andreievna Ranievskaia... Dar cum toată familia s-a ruinat, iată că n-a mai fost nimic, bineînţeles, de contabilizat. Iar odată cu vînzarea livezii de vişini, contabilul a trecut sub ordinele mele. Eu Ermolai Alekseievici Lopahin îi spun ce să facă... Numai că eu îmi fac contabilitatea singur... Singura problemă care se pune, însă, este de ce vă povestesc eu toate acestea? Poate pentru că dumneavoastră nu sînteţi decît un trecător. Şi cum nu sînteţi decît un trecător, dumneavoastră nu faceţi decît să treceţi pe aici... Şi deci pot să-mi permit să mă confesez în faţa dumneavoastră... Dar poate că sînteţi grăbit?
TRECĂTORUL - Nu-s chiar aşa de grăbit.
LOPAHIN - În orice caz, eu sînt regele proştilor. Ce voiam eu era s-o obţin pe ea, eu doream femeia... Şi iată că mă trezesc în braţe cu livada ei de vişini. Mă înțelegeţi?
TRECĂTORUL - Nu, dar nu contează.
LOPAHIN - Ce bucuros sînt că nu sînteţi decît un trecător... Pentru că n-aş fi avut curajul să mărturisesc toate acestea în faţa altcuiva... Da, am iubit o femeie, şi am ruinat-o... Ba i-am luat şi contabilul... În ciuda faptului că nu am nevoie de contabil... În orice caz, nu l-aş lăsa în ruptul capului să arunce o singură privire în registrele mele de conturi...Dar pentru un fost mujic care s-a îmbogăţit, adică eu, dă bine să am un contabil... Cînd mă duc la oraş, la Harkov sau în alte părţi, pot să mă laud... "am un contabil"... De asta l-am angajat... ca să pot spune cînd mă duc la oraş, precum şi altor negustori, "eu am un contabil"... Dar nu l-aş lăsa să-mi numere nici măcar vişinii ăştia tăiaţi... De altfel i-am numărat eu personal. Ştiţi cîţi sînt?

TRECĂTORUL - Nu.
LOPAHIN - Spuneţi o cifră.
TRECĂTORUL - Trei sute?
LOPAHIN - În total sînt exact 879 de vişini doborîţi... 879... Livada asta de vişini a fost cea mai frumoasă din toată regiunea...Chiar şi marea Enciclopedie rusă o menţiona, livada asta... Acum cred că vor trebui s-o şteargă din enciclopedie, he, he, he... Iată de ce vă spun că sînt regele proştilor... Ce ar fi trebuit să fac eu, poate, era să-i ofer livada... Ar fi trebuit poate să cad în genunchi în faţa ei şi să-i mărturisesc totul... să-i spun ce am pe suflet... Liubov Andreievna, vă iubesc ca un nebun... Şi pentru că vă iubesc ca un nebun, iată, v-am cumpărat livada scoasă la licitaţie şi v-o ofer cadou... Şi nu vreau nimic în schimb... Şi ştiu că nu voi avea niciodată parte de dragostea dumneavoastră, dar pentru că lucrurile stau aşa, iată, vă ofer cadou propria dumneavoastră livadă de vişini... Luaţi-o... Pentru că veni vorba, vă plac vişinele?
TRECĂTORUL - Da...

Zgomotul ciudat se aude din nou.

TRECĂTORUL - Ia te uită, iar începe.
LOPAHIN - Da, iar începe.
TRECĂTORUL - Uruitul ăsta vine de foarte departe. Ia ascultaţi! Uruitul ăsta nu vine dinspre oraş... Vine mai degrabă de sus, de la cer... E ca o coardă înfundată care se rupe...
LOPAHIN - Poate vine de la vreo mină... O benă care s-a desprins...
TRECĂTORUL - Nu, nu, nu vine din măruntaie pămîntului... Vine de sus, de la cer... Ia ascultaţi...

Zgomotul se repetă. Amîndoi ascultă vreme fără să-şi vorbească.

LOPAHIN - Deci, iată de ce mă consider regele proştilor... Dar cum să-i ofer livada de vişini cînd taică-meu şi tot neamul meu au fost iobagi pe proprietatea asta? Cum s-o fac? N-am putut s-o fac... Drept pentru care am tăiat livada... E ca şi cum aş fi tăiat în carnea ei vie... în corpul frumoasei Liubov Andreievna... care nu va fi niciodată a mea... Livada de vişini, da, dar ea, femeia... nu... Iată, domnule, de ce mă consider regele proştilor... Am dorit corpul unei femei şi m-am ales cu o livadă de vişini... Şi în plus i-am doborît pe toţi, toţi vişinii... toţi 879... Ah, cît de bine mi-a făcut să vă pot vorbi... Deşi nu m-a uşurat cu nimic... Dar e mai bine... Ce noroc că nu sînteţi decît un trecător...
TRECĂTORUL - Păi, asta este... am să vă las acum. Din păcate, mort copt, trebuie să ajung la Gara Nicola. Dacă ăsta o fi drumul.
LOPAHIN - Cum înţeleg că nu sînteţi decît un trecător, îmi imaginez că n-o să mai treceţi niciodată pe aici. Dar aş vrea să vă pun totuşi o întrebare... Sînteţi poate, şi dumneavoastră, negustor? Vă interesează parcelele de casă?
TRECĂTORUL - Nu, absolut deloc... Pur şi simplu sînt în trecere.
LOPAHIN - Atunci e foarte bine că sînteţi în trecere. Mulţumesc că aţi trecut pe aici... Gara e acolo... O ţineţi drept înainte... printre vişinii tăiaţi... Şi ca să vă întoarceţi, dacă cumva aveţi de gînd să vă întoarceţi, n-aveţi decît să faceţi drumul în sens invers... Sună ca o prostie dar cel puţin e clar, nu vi se pare? Vă dau probabil impresia că sînt nebun, nu? Spuneţi sincer... Şi de fapt nu sînt decît un prost. Ăsta e drumul, deci..
TRECĂTORUL - Vă sînt cu adevărat recunoscător. (Tuşeşte încet.) Şi totuşi, e un timp

nemaipomenit. Anul trecut, la sfîrşitul lui octombrie ningea deja... Păi vă las să vă număraţi vişinii...

Trecătorul se îndepărtează. Zgomotul ciudat se repetă.

LOPAHIN (strigă după Trecător) - Totuşi cred că e o pasăre... Cu siguranţă... Vreo codobatură...
TRECĂTORUL - Mă înnebuneşte, uruitul ăsta... Deşi gara nu e departe...

Trecătorul dispare.

LOPAHIN (dintr-o dată liniştit) - Domnule... Stai puţin... Poate că e vreo cucuvaie... Poate că din cauza vişinilor tăiaţi păsările nu mai au unde să se pună... (Pentru sine.) A plecat... Şi nici măcar nu mi-a cerut, ca deobicei, să-i dau 30 de copeici... Mai e puţin şi apune şi soarele... Oare oi fi numărat bine trunchiurile? Şi cizmele astea blestemate, care scîrţîie, scîrţîie... Poftim, poate ar fi trebuit să-i spun... Uruitul ăsta, domnule, vine de la cizmele mele cînd calc pe trunchiuri... Este boncăluitul cizmelor mele cînd calc pe trunchiuri... boncăluitul care urcă la cer pînă în inima bolţii cereşti... şi inima bolţii cereşti mi-l trimite înapoi ca un ecou, sub formă de ţipăt... Iar gara nici măcar nu e gata...

Se îndepărtează şi el, în direcţie opusă.

Scena 3

ARKADINA, TREPLEV, CEHOV

TREPLEV, cu bustul gol, sta pe un scaun. Un pansament infasoara pieptul. ARCADINA, in picioare, in spatele fiului sau, il mingiie pe cap. In fata lor, in picioare, sta CEHOV, cu trusa medicala intr-o mina, cu palaria in alta.

ARKADINA (*lui TREPLEV*)Haide, doar stii ce mina usoara are Anton Pavlovici...
TREPLEVNu.
ARKADINA Haide, Kostia, zau asa... E ridicol...
TREPLEV E ridicol pentru ca eu sint o fiinta ridicola.
ARKADINA Ba nu, nu esti ridicol.
TREPLEV Ba da.
ARKADINA Kostia, dragul meu Kostia... Tu esti fiul meu... Uita-te la mine... Anton Pavlovici a venit special... a avut bunavointa de a veni pentru ca eu i-am cerut sa vina... si acuma o sa-ti desfaca bandajul si o sa-ti ingrijeasca rana...
TREPLEV Nu, tu trebuie s-o faci.
ARCADINA Kostia...
TREPLEV Vreau sa o faci tu! Au trecut doua zile de cind nu mi-ai mai schimbat pansamentul... O sa se infecteze.
ARCADINA O sa se infecteze pentru ca tu vrei sa se infecteze. Ca sa ma torturezi si mai mult.
TREPLEV Numai tu stii cum trebuie facut... si tu stii ca numai tu poti s-o faci. si totusi nu mi-ai schimbat pansamentul de doua zile.
ARCADINA (*lui CEHOV*) Are febra, sint sigura. Numai ca nu pot sa-i iau temperatura pentru ca Kostia al meu a spart termometrul. (*Lui TREPLEV*.) De ce ai spart termometrul, Kostia? Kostia, te-am intrebat ceva? Anton Pavlovici te intreaba de ce-ai spart termometrul.
CEHOV schiteaza un gest de protest, sugerind ca n-a intrebat nimic, dar nu pronunta nici un cuvint.

TREPLEV Mi-e sete. si cred ca a inceput deja sa miroase urit, bandajul asta. Imi vine sa vomit din cauza lui. si asta pentru ca nu l-ai schimbat de doua zile.
ARCADINA Vai, Kostia, cum ma omori tu pe mine. Ma omori! (*Lui CEHOV*.) Ma omoara... Chiar asa... CU cit vede ca sint mai disperata, cu atit inventeaza mai multe situatii ca sa ma raneasca. Intii isi rateaza toate tentativele de sinucidere, iar dupa aceea... ma obliga sa-l ingrijesc ca pe un copil... (*Catre fiul sau*.) Kostia, de ce-mi faci tu mie asta?
TREPLEV Vreau un pahar cu apa. Ce pute, aici! Pute din cauza ranii mele.
ARCADINA Haide, lasa-l pe Anton Pavlovici sa-si faca meseria. Uite, a adus tot ce trebuie ca sa-ti curete rana... In citeva zile ai sa fii perfect repus pe picioare. Nu-i asa, Anton Pavlovici? si am sa te trimit in strainatate. Iti promit.
TREPLEV Nu vreau sa plec nicaieri.
ARCADINA Ba da, ai sa pleci in strainatate.
TREPLEV Nu, am sa ramin aici.
ARCADINA Nu poti sa ramii aici toata viata.
TREPLEV Ba pot sa ramin aici toata viata! Pot sa ramin aici toata viata. Pot sa ramin aici toata viata. si oricum am sa mor.
ARCADINA Nu, Kostia, nu esti tu capabil sa mori. Rostul tau e sa traiesti ca sa ma torturezi si mai mult.
TREPLEV Am sa mor. Deja miroase a mort. Probabil ca am si o coasta rupta.
ARCADINA Pentru ca nu stii niciodata sa tintesti cum trebuie, Kostia. (*Lui CEHOV*.) Mereu trage pe de laturi. Intii a vrut sa-si traga un glonte in cap si n-a facut decit sa-si zgiriie urechea. Apoi a vrut sa-si traga un glonte in inima si n-a facut decit sa-si zgiriie o coasta. (*Lui TREPLEV*.) Inima e mult mai la stinga, Kostia inimioara mea? Chiar nu stiai?
CEHOV Irina Nikolaevna? Lasati-ne putin singuri.
ARCADINA Da? Bineinteles? De ce nu? (*Isi saruta fiul pe crestet*.) Ai sa fii amabil cu Anton Pavlovici, da? Cu medicii trebuie sa cooperezi, Kostia, vorbesc serios. (*Il saruta cu tandrete, pe frunte, pe CEHOV*.) Prima datorie a unui bolnav este sa doreasca sa se vindece. Asa scrie cel putin in cartile de medicina, nu, Anton Pavlovici?
CEHOV Da?
ARCADINA La revedere, Anton Pavlovici. Ramineti la noi la masa? Nu?
ARCADINA iese fara sa astepte raspunsul.
CEHOV Konstantin Gavrilovici?
TREPLEV Nu am nimic sa va spun.
CEHOV Nu e vorba de asta?
TREPLEV Nu am nimic sa va spun. Sint o fiinta ridicola, dar cel putin accept sa joc rolul pina la sfirsit. si in orice caz, nu exista inca remediu medical pentru genul meu de rana. si asta pentru ca nici macar eu nu stiu in ce consta cu adevarat rana mea. Cind simte omul un vid imens in suflet, se poate vorbi de o rana? Cind simte omul ca nu vrea nici sa paraseasca lumea asta, nici s-o accepte, si nu vrea decit sa traiasca asa ca un strigoi intre doua lumi, se poate vorbi de o rana? si ce ar putea sa faca saraca medicina impotriva vidului care te impinge din spate si te face sa te rotesti doar, fara incetare, in jurul vietii si in jurul mortii? si asta fara sa ai forta de a asuma, nici una, nici alta?
CEHOV Konstantin Gavrilovici, calmati-va. Nu am intentia sa va dau un raspuns.
CEHOV incepe sa desfaca pansamentul care infasoara bustul lui TREPLEV. O face cu mina usoara si cu o anumita gratie. TREPLEV Atunci de ce ati venit? Eu nu sint un bolnav ca toti cei... Iar sinuciderile mi le ratez pentru sa sint o fiinta ridicola. Dar intr-o buna zi am sa incetez sa mai fiu ridicol. Daca mama v-a cerut sa veniti ca sa ma convingeti sa continui sa fiu ridicol, adica sa continui sa-mi ratez sinuciderile, atunci va bateti capul degeaba.
CEHOV (*examineaza pansamentul patat de singe*) N-am venit sa va cer sa continuati sa fiti ridicol. Am venit pur si simplu la un confrate.
TREPLEV Un confrate? Ce vreti sa spuneti cu asta?

CEHOV (*se apleaca peste rana lui TREPLEV si o miroase*) V-am citit povestirea din Gazeta de Sankt-Petersburg si am fost profund impresionat. Aveti talent, Konstantin Gavrilovici. Cerul v-a dat un dar pe care ceilalti nu il au, talentul... Un dar care va plaseaza deasupra altor milioane de fiinte umane. (*Miroase pansamentul*). E un dar pe care trebuie sa-l respectati. Trebuie sa-l acceptati in acelasi timp ca pe o bucurie si ca o povara... Gratie talentului dumneavoastra, viata dumneavoastra este deja plina de sens, in timp ce alte milioane de oameni inca bijbiie prin intuneric cautindu-si sensul vietii...

Cu un gest brusc, dar nu lipsit de o anumita tandrete, CEHOV smulge pansamentul de pe coasta lui TREPLEV.

TREPLEV Au!

CEHOV Konstantin Gavrilovici, imi permiteti sa va dau un sfat?

TREPLEV Un sfat pe care tot mama v-a cerut sa mi-l dati?

CEHOV (*deschide trusa medicala si incepe sa extraga din interior ustensilele necesare pentru spalarea si dezinfectarea ranii*) Cind vreti sa descrieti oameni fara noroc, de exemplu... si cind vreti sa-l emotionati pe cititor... incercati sa fiti mai rece... In felul acesta creati pentru drama personajului dumneavoastra un fel de pinza de fundal, iar drama personajului se detaseaza astfel mai bine, capata relief... In povestirile dumneavoastra, deocamdata, personajele pling si dumneavoastra suspinati impreuna cu ele. Iata de ce va spun, fiti ceva mai rece in naratiune.

TREPLEV isi aprinde o tigara. CEHOV incepe sa-i spele rana lui TREPLEV, cu gesturi care au, in continuare, ceva tandru.

CEHOV Daca vreti sa deveniti scriitor, scriitor in sensul profund al termenului, pastrati-va cu orice pret independenta. Datoria dumneavoastra este de a pune intrebari, nu de a raspunde la ele. Evitati, in opera dumneavoastra, predicile deghizate. Nu incercati sa transmiteti un mesaj. Scriitorul care vrea sa transmita cu orice pret un mesaj isi desfigureaza opera. Zugraviti viata asa cum este, fara sa incercati sa faceti vreo demonstratie. Scriitorul este cel care trebuie sa fie in slujba personajului si nu personajul in slujba scriitorului. (*Aplica o pomada pe rana lui TREPLEV*.) Daca interveniti ca scriitor pentru a va judeca personajul, pariul este pierdut. Iar cititorul va simti ca nu sinteti obiectiv, si va refuza sa va mai citeasca, sau, si mai rau, va va citi dezgustat. Stingacia suprema care il paste pe scriitor este de a actiona, in raport cu personajul sau, ca un calau, ca un gardian sau ca un interpret. Cu cit sinteti mai vizibil, ca autor, in spatele personajului dumneavoastra, cu atit el devine mai sters. (*Aplica un nou pansament pe rana lui TREPLEV*.) si in cele din urma il saraciti, ii furati personalitatea si terminati prin a-l ucide. Cu cit sinteti insa dumneavoastra, ca scriitor, mai discret in spatele personajului, cu atit el este mai viu... si cu cit ii dati mai multe sanse de viata... si cu atit mai mult el devine un personaj adevarat, si-i cresc de asemenea si sansele de a va supravietui. Pentru ca literatura, Konstantin Gavrilovici, marea literatura, este de asemenea o cursa impotriva mortii. si cu cit reusiti sa creati mai multa emotie adevarata, cu atit moartea se indeparteaza mai mult... Cind vreti sa scrieti o nuvela, o povestire, situati-va de bun inceput pe pozitia martorului impartial. In felul acesta va pastrati toate sansele de a reusi o povestire emotionanta. Cind un scriitor are talent, iar dumneavoastra aveti talent, povestirea sa emotioneaza fara sa fie lacrimogena, emotioneaza pe toata lume doar prin simplitate si adevarul ei... Asta e.

CEHOV a terminat de aplicat bandajul.

TREPLEV Multumesc, Anton Pavlovici. Ramineti la noi la masa?

CEHOV se spala pe miini. TREPLEV ii varsa apa.

CEHOV (*spalindu-se pe miini*) Sa fiti atent si la stil. Trebuie evitata cu orice pret, intr-un text, slefuirea si netezirea asperitatilor sale. Evitati toate fandoselile astea, pentru ca altfel aplatizati textul. si mai e ceva, nu trebuie sa-l obositi pe cititor cu un stil prea stufos. Cind cineva scrie, de pilda, "un barbat se aseza pe iarba", fraza este usor de inteles pentru ca are claritate si nu solicita o mare concentrare a atentiei. Dimpotriva, fraza devine dificil de inteles si destul de apasatoare daca cineva scrie "un barbat inalt, cu umerii pleostiti, cu spatele strimt ca o scindura, purtind o barba roscata, se aseza pe iarba deja calcata de picioarele trecatorilor, se aseza tacut, aruncind in jurul lui priviri timide si tematoare". Este tipul de fraza care nu patrunde in spiritul cititorului. Ori, literatura trebuie sa intre in spiritul cititorului imediat, intr-o secunda.

TREPLEV ii intinde lui CEHOV un prosop alb, apretat.
CEHOV De aceea va spun, nu va asezati la masa de scris decit daca sinteti foarte lucid. Nu trebuie sa va apucati de scris decit daca va simtiti rece ca gheata.
CEHOV tuseste. TREPLEV isi singe tigara. Un zgomot straniu se aude dinspre gradina. Amindoi intorc capul in directia de unde vine zgomotul.

Scena 5

CEHOV, FIRS

Intuneric. CEHOV aprinde o lampa. FIRS, care somnoleaza intr-un fotoliu, tresare.

FIRS - Cine e?

CEHOV - Eu sint...
FIRS - A, dumneavoastra... V-ati intors, Anton Pavlovici?
CEHOV - Firs, eu n-am fost niciodata plecat.
FIRS - A, n-ati fost niciodata plecat... Ce frumos din partea dumneavoastra ca ati trecut pe la mine. Ati vazut ce mi-au facut?
CEHOV (*scoate pachetul de tabac de care s-a folosit in scena precedenta SOLIONII*) - Uite, ti-am adus putin tabac.
FIRS - Dar cum faceti dumneavoastra, Anton Pavlovici, sa reveniti de fiecare data dupa ce pleaca toata lumea fara sa fiti vazut de nimeni?
CEHOV - Poate sa deschidem putin o fereastra...
FIRS - Ati vazut cum m-au uitat?
CEHOV - Da.
FIRS - M-a si pufnit risul. Trebuia sa plec cu ei, totul era gata, pusesem toate bagajele in trasura si in ultimul moment... Hop! Au plecat fara mine... si nici macar acum, cind or fi la mai bine de 30 de verste de aici, ni-si dau seama ca eu nu sint cu ei... Nu vi se pare ca povestea asta e numai buna ca sa te umfle risul?
CEHOV - Da...
FIRS - si cu toate acestea nu parea ca nu ne-am fi inteles intre noi... Totul era clar... Trebuia sa plec si eu cu doamna Ranievskaia si cu Gaiev si cu toata lumea la oras... si cu toate acestea m-au uitat... si nu m-au uitat pentru ca n-ar mai fi fost loc in trasura, nu... Poate ca v-ati incrucisat cu ei pe drum cind ati venit incoace?
CEHOV - Nu, Firs, nu m-am incrucisat cu ei. Nu m-am incrucisat decit cu un trecator care voia sa stie unde e gara.
FIRS - Dar totusi e vina mea. In loc sa le spun "sint aici, nu ma uitati", am adormit in fotoliu. Da aia spun ca e vina mea. Pentru ca am si eu o anumita virsta. Iata, sint 50 de ani de cind ma aflu in serviciul familiei...
CEHOV - Firs, nu e deloc aer aici. Abia pot sa respir in odaia asta.
FIRS - Da, Anton Pavlovici, imediat.
FIRS deschide obloanele unei ferestre fara sa deschida si fereastra. De cealalta parte apare, iesit parca dintr-o cutie magica, un grup de personaje incremenite, asemanatoare unor statui de ceara. Sint personajele din ultima scena a piesei "Livada de visini", inainte de plecarea lor: doamna Ranievskaia, Gaiev, Lopahin, Iasa, Varia etc. Fetele lor sint lipite de geam, iar privirile lor sint proiectate in vid.
CEHOV - Tine, ti-am adus si putin ceai.
FIRS - Da? Atunci am sa aprind samovarul... Ce bucurie imi faceti ca va revad, Anton Pavlovici. Inseamna ca ramineti, ce de obicei, pina la primavara?
CEHOV - Nu stiu.
FIRS - E bine, Anton Pavlovici. E bine. Nimeni n-o sa va supere aici... Nimeni... In orice caz, nimeni nu vine aici in timpul iernii. si vom avea si noi timp... ca sa...
CEHOV - Timp ca sa facem ce, Firs?
FIRS aduce samovarul pe o masuta prevazuta cu roti.
FIRS - Vom avea timp ca sa nu ne grabim, pur si simplu, asta voiam sa zic... vom avea timp ca sa nu facem nimic, decit poate ca sa pierdem timpul... si sa...
CEHOV - Mi-e frig. Ma duc dupa lemne. Trebuie sa aprindem focul.

FIRS - Nu, Anton Pavlovici, nu va las sa miscati un deget. Ma ocup eu. Ca nu sint chiar asa de sfrijit... Nu am decit 87 de ani... si pot inca sa ma duc dupa lemne... Doar ca am sa fac mai multe drumuri. Asta-i tot. Poate sa inchid totusi fereastra sa nu vina frig... (*Inchide obloanele facind astfel sa dispara grupul de personaje incremenite*.)
Ca dumneavoastra sinteti tot timpul friguros... V-ati dus pina la urma sa vedeti un doctor, Anton Pavlovici?
CEHOV - Da.
FIRS - si ce v-a spus?
CEHOV - Mi-a dat sa fac o cura cu lapte de iapa.
FIRS (*aduce o buturuga*) - Da, e bine, e bine... V-a dat sa faceti ce?
CEHOV (*se aseaza in fotoliu in care a stat FIRS*) - Mi-a dat sa beau lapte de iapa.
FIRS - La urma urmei... De ce nu...
FIRS mai aduce o buturuga.
CEHOV - Ai zahar in casa, Firs?
FIRS - In dulap, acolo... (*Se indreapta spre dulap dar se opreste la mijlocul drumului nelamurit*.) stiti la ce ma gindeam, inainte sa veniti dumneavoastra aici? Stind eu asa in intuneric, inainte sa veniti dumneavoastra, stiti la ce ma gindeam?
CEHOV - La ce?
FIRS - Ma intrebam, Anton Pavlovici, de ce sintem noi toti asa de nefericiti?
CEHOV - Noi... Cine?
FIRS - Noi toti, noi oamenii...
CEHOV - si ti-ai dat un raspuns?
FIRS - Da.
CEHOV - Atunci, de ce?
FIRS - Probabil din cauza ca timpurile se apropie de sfirsit.
FIRS, isi continua drumul si deschide dulapul ca sa aduca zahar. La rindul lui, dulapul functioneaza ca o cutie magica. In interior apar siluetele lui TUZENBACH si SOLIONII, cu pistoalele in mina. Primul are camasa plina de singe, al doilea are pistolul plin de singe. Fetele lor sint golite de orice expresie, iar atitudinea lor aminteste si ea de statuile de ceara. FIRS ia cutia de zahar, poate chiar din mina lui SOLIONII, inchide usa dulapului si revine linga CEHOV care tocmai examineaza samovarul.
FIRS - De cite ori ne apropiem de un sfirsit de secol, de o cifra rotunda, o parte a timpului ia sfirsit... Cam asa se intimpla cu timpul... Timpul se scurge, se apropie de sfirsit dar omul bietul de el nu reuseste sa faca nimic. Omul, bietul de el, pritoceste vise, viseaza, viseaza si pina la urma e inghitit de propriile sale vise... Cam asa se intimpla... La ce bun atunci sa mai visezi... Pina la urma totul se dovedeste a fi o comedie... Uitati-va la mine, eu nu sint decit un valet batrin, servitor corect, dar nu ma pot impiedica sa nu observ ce se intimpla...
CEHOV - Tu, Firs, esti un adevarat filozof...
FIRS (*aprinde samovarul, pregateste ceaiul etc*.) - Ba nu, Anton Pavlovici... Departe de mine sa fiu... dar uitati-va dumneavoastra in jur, cum toata lumea este nefericita... Mujicii sint nefericiti, stapinii sint nefericiti... Mujic sau stapin, omul e facut astfel, ca sa viseze. si apoi el crede ca visele pot deveni adevarate. si omul incearca prin toate mijloacele sa faca ce trebuie ca visele sa devina adevarate. si pina la urma, tot incercind, i se face frica, pentru ca visele sint ca broastele testoase... se misca foarte incet si au carapacea dura... si prin carapace nu trece nimic... Sau, daca vreti, poate ca trece, dar trebuie muncit mult. Numai ca munca are ceva siciitor, adica te impiedica sa visezi. si atunci omul, care este ca un samovar care colcaie de vise, deindata ce se apuca de munca, devine nefericit... se enerveaza... si strica tot. De aia adevaratii intelepti nici macar nu incearca sa se zbata ca visele lor sa devina adevarate, pentru ca ei stiu deja ca treaba nu poate fi dusa la bun sfirsit. Asa ca, Anton Pavlovici, pentru ca dumneavoastra scrieti povestiri, va intreb si eu, cine ar trebui sa munceasca in locul omului? Iata care este, Anton Pavlovici, marea intrebare, asta as vrea eu sa stiu...
CEHOV - Habar n-am, Firs.
FIRS toarna ceaiul in doua cesti. Amindoi sorb ceai din cestile pe care le tin pentru a se incalzi.

FIRS - si atunci de ce ati studiat medicina?
CEHOV - stii, Firs, in mine sint doi oameni, sau mai precis doua fiinte. Prima fiinta care traieste in mine este un doctor, si cea de-a doua este un bolnav... Poate ca din cauza asta am facut si studii de medicina... Altfel nu-mi explic... Sau poate voiam, ca toti tinerii cultivati ai generatiei mele, sa devin util... sa fiu aproape de oamenii din popor, sa-i ajut pe nefericiti... sa ajut acest popor rus ramas in urma, bolnav de ignoranta sa... Numai ca bolnavul care traieste in mine l-a frinat mereu pe medicul din mine... Cind eram copil, eram deja bolnavicios... Apoi, intr-o zi, am inceput sa scuip singe... si iata ca astfel medicul si bolnavul din mine au fost aproape obligati sa se inteleaga... sa imparta acelasi corp, aceeasi inima, acelasi timp... Tot timpul, fara incetare, i-am simtit in mine, pe dumnealor... S-au pindit in decursul intregii mele vieti, s-au certat in decursul intregii mele vieti... si intotdeauna a persistat intre ei o neincredere... Niciodata, dar niciodata bolnavul din mine n-a avut incredere totala in medicul din mine... si totusi, am fost un doctor bun. Am avut, cum se spune, un ochi ager... Iti amintesti de eczema lui Potapenko... Cine i-a prescris alifia care l-a vindecat? Eu. si asta dupa ce s-a lasat martirizat de o hoarda de specialisti... Cine i-a prescris dieta domnisoarei Knipper, care suferea de peritonita? Eu... Dar mie, pentru suferintele mele, rareori am stiut sa-mi administrez medicamentul care trebuie. Sau poate ca suferintele mele au fost de un gen diferit? Oricum, asta nu i-a impiedica pe bacilii cei mai ordinari sa ma roada pina la ultima farima... Ei, asta este, n-au facut casa buna in mine dumnealor, medicul si bolnavul, pe care i-am gazduit aproape toata viata cu rabdare. Tot ceea ce am putut face pentru altii n-am fost in stare sa fac pentru mine. Ce virsta ai tu acum, Firs?
FIRS - Optzeci si sapte.
CEHOV - Optzeci si sapte. Vezi, Firs, tu ai exact dublu cit am eu. Iar eu voi muri peste doua zile in timp ce tu, Firs, vei mai trai doi ani lungi si frumosi.
FIRS - Dar cum puteti sti asa ceva, Anton Pavlovici?
CEHOV - Asa am eu darul de a prezice lungimea vietii… Uite maica-mea… Ea va trai aproape cit ai trait tu, va ajunge la optzeci si cinci de ani, sint sigur… Iar sora-mea va trai si mai mult decit maica-mea, ea e facuta sa ajunga la cel putin nouazeci si cinci de ani. Asta e…

FIRS, care a adormit in fotoliu, incepe sa sforaie incet.

Scena 7

CEHOV si trei doctori: CEBUTIKIN, ASTROV si LVOV. Ceva mai tirziu, TRECATORUL.

Cei trei doctori sint reuniti in jurul patului pe care zace corpul lui CEHOV acoperit cu cearsaful alb.

ASTROV Eu unul tot nu reusesc sa inteleg de ce ne aflam aici.
CEBUTIKIN Sintem aici pentru ca ni s-a spus sa venim, de aia.
ASTROV Explicatia dumitale, draga colega, este total abracadabranta.
CEBUTIKIN Ni s-a spus sa venim si am venit. Iata de ce sintem aici.
ASTROV Cine ne-a spus sa venim?
CEBUTIKIN Mihail Lvovici, dumneata pui prea multe intrebari. si in orice caz eu nu stiu nimic.
LVOV si in orice caz putin va pasa, Ivan Romanovici.
CEBUTIKIN N-am spus asta.
LVOV si totusi situatia se prezinta astfel. Domnul Anton Pavlovici Cehov este mort si dumitale putin va pasa.
CEBUTIKIN A, in acest caz, pentru ca dumneata spui ca e mort, inseamna ca am fost convocati ca sa constatam moartea domnului Cehov.
ASTROV Chestia asta mi se pare absolut ridicola. Acum, pentru ca e mort, poate ca ar fi timpul sa fie in sfirsit lasat in pace.
CEBUTIKIN Poftim, exact ceea ce voiam sa spun si eu. si in orice caz, eu sint impotriva autopsiei. De altfel, sint ani de zile de cind n-am mai facut nici o autopsie. Nici nu mai stiu cum trebuie procedat. Alta data, da, stiam, dar intre timp am uitat tot.
LVOV Dar cine vorbeste de autopsie? Trebuie doar sa aruncam o privire ca sa identificam cadavrul.
ASTROV Pai, dati-i drumul, Evgheni Konstantinovici, pentru ca tot aveti aerul ca stiti ce trebuie de facut, ridicati cearsaful si aruncati o privire.

CEBUTIKIN Poate ca dumnealor vor sa ne ceara sa-l imbalsamam...
ASTROV Ce mi se pare bizar este ca nimeni nu s-a gindit sa aprinda o luminare...
CEBUTIKIN La ce bun? Domnul Cehov n-a crezut niciodata in nimic.
ASTROV Ce spui dumneata n-are nici o legatura.
CEBUTIKIN In orice caz, mie imi este indiferent. Ca sa nu mai zic ca sint si foarte obosit. Domnilor, daca tot sintem aici, propun sa bem un pahar linga acest cadavru care a fost Anton Pavlovici Cehov.
LVOV Ce ticneala! Putin respect, totusi.
CEBUTIKIN Dar o zic cu tot respectul... Propun sa bem un pahar la capatiiul lui Anton Pavlovici mort si asta cu tot respectul pe care i-l datoram.
CEBUTIKIN scoate o sticla de vodca si trei pahare. Imparte paharele si le umple.
ASTROV si daca se descopera bunaoara ca nu este cadavrul lui?
CEBUTIKIN A! Iar incepi cu elucubratiile dumitale...
ASTROV Ba de loc, incerc doar sa reflectez...
LVOV Gata, domnilor ajunge! La munca. (Ei ciocnesc apoi, inainte de a bea, varsa cite o picatura de vodca pe jos, in buna traditie ortodoxa pentru cinstirea mortului.) Ne aflam aici ca sa constatam moartea unui om. E simplu ca buna ziua. Deci, sa constatam ce avem de constatat si la revedere!
Dupa ce a baut si a scuturat bine paharul, ASTROV se apropie de cadavru, ridica cearsaful si arunca o privire peste ramasitele pamantesti ale lui CEHOV.
CEBUTIKIN Ei?
ASTROV Ei ce?
CEBUTIKIN Ei bine, el e? (Arunca si el o privire.) Sa fie mort cu adevarat?
ASTROV Da, cam are aerul.
CEBUTIKIN Saracul de el... E dureros sa vezi cum cadavrul unui mare scriitor este la fel de inutil si insignifiant ca ramasitele pamintesti ale ultimului mujic.
CEBUTIKIN umple din nou paharele.
LVOV In ce ma priveste, eu n-as spune ca e vorba de cadavrul unui mare scriitor. Pentru mine Cehov nu a fost un mare scriitor.
ASTROV Totusi, colega, nu poti sa negi ca a fost un mare scriitor.
LVOV Nu neg. De cit ca n-a fost la fel de mare ca Tolstoi, de exemplu.
CEBUTIKIN Totusi, domnul Cehov face parte din familia marilor nostri scriitori.
LVOV Da, dar el este cel mai mic din familia celor mari.
Cei trei doctori ciocnesc din nou, varsa pe jos cite o picatura de vodca si beau paharele pina la fund.
ASTROV (*dupa ce isi drege vocea*) si de ce ma rog ar fi mai putin mare?
LVOV Pentru ca nu este un scriitor eroic.
ASTROV Asta-i buna! Ce spui dumneata este o chestiune de gust.
LVOV Nu, draga Mihail Lvovici, dati-mi voie sa va contrazic, este o chestiune de datorie.
ASTROV De unde ai scos dumneata aceasta datorie ca scriitorii sa fie toti eroici?
LVOV Repet, in ce ma priveste, tot ce vreau sa spun este ca domnul Cehov n-a simtit niciodata intr-un mod profund viata poporului. Personajele lui Cehov nu au niciodata nici o forta morala. S-ar spune ca domnul Cehov n-a fost capabil sa vada in societatea rusa nici un taran, nici un muncitor, nici un intelectual care sa aiba forta morala.
CEBUTIKIN (*in timp ce umple din nou paharele*) Pacat ca n-am adus si putin caviar... In sfirsit... Eu, intre Cehov care nu vede forta morala si Gorki, care vede forta morala, il prefer pe Cehov, care nu vede forta morala.
LVOV Asta pentru ca nici dumneata n-ai avut niciodata forta morala!
CEBUTIKIN Asta-i buna, dar de cine vorbim noi aici, de mine sau de Anton Pavlovici?
ASTROV Eu cred totusi ca Anton Pavlovici Cehov se ridica la aceeasi inaltime cu , Gogol si Lermontov.
LVOV Da, dar in aceasta serie de mari, el este cel mai putin mare.
ASTROV Deci recunosti totusi ca face parte din aceasta serie de mari.

LVOV Da, bineinteles, numai ca este cel mai putin mare din aceasta serie de mari.
ASTROV (*ridica paharul*) Atunci in cinstea lui Cehov, care este cel mai putin mare din seria celor mari.

Acelasi joc. Cei trei dau paharele peste cap.

ASTROV Deci, pentru a rezuma, cadavrul lui Cehov face totusi parte din seria celor mari...
CEBUTIKIN Cehov e mare, e fara indoiala un mare, un foarte mare scriitor, ceea ce nu-l impiedica sa fie de asemenea si foarte plicticos.
ASTROV Plicticos!
CEBUTIKIN Incercati sa cititi una dupa alta patru sau cinci dintre povestirile sale... si veti vedea cum devine plicticos... Cu cit cititi mai multe povestiri de-ale sale unele dupa altele, cu atit devine mai plicticos... Pe scurt, asta e problema cu Cehov.
LVOV A, cu asta sint de acord.
CEBUTIKIN Daca citesti o povestire pe luna, merge, daca citesti mai multe una dupa alta, Cehov devine din ce in ce mai plicticos. Dar el ramine, fara nici un drept de apel, unul dintre cei mai mari scriitori din citi au existat.
CEBUTIKIN umple din paharele.
ASTROV Cehov e putin plicticos pentru ca personajele sale sint niste fiinte monotone. Ca noi toti, de altfel.
LVOV In ce ma priveste, sa am iertare, dar eu unul nu ma consider o fiinta monotona.
ASTROV Zau?!
LVOV In ce ma priveste, eu unul am principii morale, eu unul ma bat pentru binele semenilor mei si sint de asemenea si un patriot.
CEBUTIKIN Inseamna ca asta trebuie sa fie definitia insasi a monotoniei. Eu, in ce ma priveste, n-am facut niciodata nimic pentru patria mea, n-am muncit niciodata si n-am avut niciodata nici un principiu moral. si daca stai sa te gindesti bine e la fel de monoton ca atunci cind ai principii, cind muncesti si cind faci ceva pentru patria ta. De unde rezulta ca sufletul omului trebuie ca are in el ceva foarte monoton. Iar acest domn, al carui cadavru asteapta aici ca sa-i constatam decesul, a inteles perfect acest lucru. In sanatatea noastra!

Toti trei beau.

ASTROV Nu stiu de ce, dar in ce ma priveste, acum ca Anton Pavlovici e mort, eu unul ma simt usurat.
CEBUTIKIN A, pentru ca domnul Cehov te impiedica sa existi, poate?
ASTROV Nu prea stiu.
CEBUTIKIN Te impiedica sa visezi, poate?
ASTROV Dar acum ca e mort, imi zic ca trebuie sa uitam si sa ne reapucam de munca.
LVOV Toate personajele sale sint oarecum ca fisiile alea de hirtie lipicioasa de ucis muste. Nu atrag decit *spleen*-ul, vidul si intunericul.
ASTROV Pai, asta este! Regele sufletului slav e mort. Traiasca regele!
CEBUTIKIN umple paharele.
CEBUTIKIN Ce intelegi dumneata prin suflet slav, Mihail Lvovici? Eu sufletul asta slav nu l-am vazut niciodata. Nu l-am zarit nici la parintii si la rudele mele, nici la vecinii mei, nici la colegii de scoala... Ce vrea sa spuna asta, sufletul slav? Sforaitul slav, da, asta inteleg ce vrea sa spuna... Sau un scuipat sanatos slav... Sau o basina slava... Sau un rigiit slav... Dar sufletul? Cine a inventat aceasta mare prostie, si anume ca sufletul slav ar avea ceva in plus fata de sufletul latin, sau german sau turc...

Cei trei doctori ramin nemiscati, cu paharele in mina. CEHOV trage cearsaful de pe el si se aseaza brusc in capul oaselor.

CEHOV In mine sint prea multe contradictii. Cum sa traiesc cu toate contradi astea? Calaul si victima sint in mine unde ocupa parti egale... Citeodata caut disperat singuratatea... dar deindata ce sint singur ma plictisesc pina la disperare si caut disperat societatea... frumusetea ma fascineaza, de fapt nu ma inclin decit in fata Zeului Frumusetii, dar toata viata mea nu am facut decit sa observ uritenia, alterarea frumusetii, infirmitatea frumosului, modul in care frumusetea este cangrenata de moarte... Nu sint religios, urasc religia, il urasc pe Dumnezeu, dar in acelasi tip mi-e sete de imortalitate... De fapt, pe Dumnezeu il urasc pentru ca

nu exista... Ideologii ma fac intotdeauna sa rid. si intotdeauna am gasit ca orice filozofie pozitivista care promite o viata mai buna nu este decit un discurs timpit, reducator... si totusi, si totusi nu ma pot impiedica sa nu traiesc in viitor, idolul meu este viitorul, memoria mea este intoarsa spre viitor...

CEHOV coboara din pat, se duce la dulap, il deschide, scoate un pahar si o farfurioara cu masline. Revine linga cei trei medici. CEBUTIKIN umple paharul lui CEHOV. Toti patru beau si maninca masline.

CEHOV stiu ca n-am fost niciodata tandru cu personajele mele... stiu ca povestirile si piesele mele sint printre cele mai crude care s-au scris vreodata... Dar totul tine de faptul ca sensul meu de orientare este dirijat de un fel de busola morala, care imi arata intotdeauna intunericul...

TRECATORUL intra.

TRECATORUL Buna ziua... Scuzati-ma ca va inoportunez cu o intrebare, intr-un moment de mare durere pentru dumneavoastra... Dar as vrea sa stiu daca acesta este cortegiul funebru al scriitorului Anton Pavlovici Cehov?

LVOV Da...

TRECATORUL O! Cit de usurat ma simt... Imaginati-va ca m-am dus la Gara Nicola special ca sa astept sosirea ramasitelor pamintesti ale lui Cehov pentru ca mi s-a spus ca la Gara Nicola trebuie sa soseasca sicriul. Dar cum intirziasem putin, la Gara Nicola era deja un cortegiu funerar care se forma... Pe peron, orchestra militara cinta un mars funebru si atunci mi-am zis, ia te uita, cinste autoritatilor noastre care considera ca evenimentul, adica inmormintarea unui mare scriitor, trebuie marcat cu o anumita pompa... si am urmat cortegiul care inainta in ritmul muzicii martiale... si pe drum am aflat ca nu era cortegiul cel bun... Pentru ca se pare ca sicriul generalului Keller, cazut in lupta in Manciuria, sosise la gara in acelasi timp cu sicriul lui Cehov, repatriat din Germania... si atunci am facut stinga imprejur si m-am intors la gara... Dar la Gara Nicola nu mai era nimeni... decit vagonul in care fusese transportat sicriul scriitorului si, credeti-ma m-a pufnit risul pentru ca pe vagon, care avea si o culoare verzuie, era scris "Transport de stridii". si atunci m-am simtit usurat pentru ca mi-am spus, ia te uita, mi-am facut sperante degeaba cu autoritatile noastre, dar de fapt ele ramin tot atit de batute in cap ca de obicei... Asta este societatea noastra rusa... si am fugit deci sa ajung din urma cortegiul cel bun, numai ca, iata, nu mai sint sigur de nimic... Dar pentru ca spuneti ca asta e cel bun...

ASTROV Da, e cel bun.

TRECATORUL (*se prabuseste, epuizat, pe un scaun*) Bine, pai daca e cel bun ramin... Dar ce-am putut sa alerg... Sint asudat ca un cal...

CEHOV ii intinde cearsaful alb cu care a fost invelit, iar TRECATORUL isi usuca fruntea. CEHOV se instaleaza si el intr-un fotoliu, da capul pe spate si isi acopera fata cu o carte deschisa.

Scena 8

Aceiasi ca in scena precedenta, plus cele trei surori, OLGA, MASA si IRINA.

Aparitia celor trei surori anunta inceputul unui fel de petrecere. De afara se aude o fanfara care cinta, poate, in parcul public. Cele trei surori se apropie intii de CEHOV.

OLGA Buna ziua, Anton Pavlovici...

MASA (*catre Olga*) Mai tare...

OLGA Buna ziua, Anton Pavlovici...

IRINA (*catre* LVOV) Doarme?

LVOV Nu stim.

MASA Sau poate ca e deja mort...

LVOV Nu stim daca e mort sau viu.

OLGA Nu e mort, respira. Buna ziua, Anton Pavlovici...

LVOV (*ia pozitia de drepti, pocnind din calciie, in fata OLGAI*) Draga Olga Sergheievna, dati-mi voie sa ma prezint... Evgheni Constantinovici Lvov, medic departamental.

IRINA Sa-l lasam sa doarma. Mai putem astepta. Nu sintem grabite de loc.

LVOV si aici prezent iata-l si pe colegul meu, Mihail Lvovici Astrov...

CEBUTIKIN (*care se aseaza intr-un colt al incaperii*) Iar eu, eu sint regele prostilor...

MASA Sint sigura ca ne aude... Ne auziti, nu-i asa ca ne auziti, Anton Pavlovici?
CEHOV (fara sa deschida ochii) Ce-i cu muzica asta militara? Doar nu sint inca mort.
IRINA Aha, jucati teatru, Anton Pavlovici. Imi dati voie sa va imbratisez?
CEHOV Tu esti, Irina?
IRINA Da.
CEHOV Ai venit sa-mi spui la revedere?
IRINA Da. si nu sint singura, iata-le si pe surorile mele, Masa si Olga.
LVOV (*ia pozitia de drepti, pocnind din calciie, in fata IRINEI*) Draga Irina Sergheievna, dati-mi voie sa ma prezint... Evgheni Konstantinovici Lvov, medic departamental.
CEHOV Dar ce zi e astazi?
LVOV si aici prezent iata-l si pe colegul meu, Mihail Lvovici Astrov...
OLGA Astazi sintem pe doi iulie.
CEHOV Deja?
OLGA Da.
CEHOV si totusi nu va asteptam... Nu, Irina, ar fi mai bine sa nu ma imbratisezi. Probabil ca miros oribil... Mi-au facut o injectie cu camfor... iar pe caldura asta atit de apasatoare... Dar apropie-te putin, Irina... pentru ca tu... tu mirosi atit de frumos...
IRINA se aseza la capatiiul lui CEHOV si ii mingiie timplele. In coltul in care s-a retras, CEBUTIKIN gaseste o chitara si incepe sa o acordeze.
CEBUTIKIN Niciodata, niciodata, timpul care a trecut nu mai revine... Incredibil cit de timpita poate sa fie aceasta reflectie...
OLGA stiti, Anton Pavlovici, eu si surorile mele vrem de fapt sa va anuntam o veste extraordinara.
CEHOV A, plecati la Moscova!
MASA Asta-i buna, dar de unde stiti?
CEHOV stiu, Masa, stiu. Vino, Masa, da-mi mina ta calda... Sint zece ani de cind tu si cu surorile tale tot vreti sa plecati la Moscova... si niciodata pina acum n-ati reusit sa plecati la Moscova. Dar era vremea sa luati o hotarire.
LVOV (*ia pozitia de drepti, pocnind din calciie, in fata MASEI*) Draga Masa Sergheievna, dati-mi voie sa ma prezint... Evgheni Konstantinovici Lvov, medic departamental.
IRINA Da, vom pleca! Vom pleca!
LVOV si aici prezent iata-l si pe colegul mei, Mihail Lvovici Astrov...
CEHOV Cind veti ajunge la Moscova, sa va duceti sa-i spuneti buna ziua din partea mea printesei Bariatinskaia... (Tuseste. Dupa fiecare criza de tuse CEHOV traverseaza si un moment de amnezie, iar apoi face eforturi pentru a regasi contactul cu realitatea si a recunoaste oamenii.) Sau poate ca printesa Bariatinskaia sinteti chiar dumneavoastra... Buna seara, printesa... Ce amabil din partea dumneavoastra ca ati trecut pe la mine. Sint mihnit ca trebuie sa va primesc in starea asta, dar...
IRINA Nu sint printesa Bariatinskaia. Sint Irina.
CEHOV Olga, tu poti sa ma imbratisezi, tie iti dau voie... Tu ai fost intotdeauna intruchiparea vie a sentimentului datoriei... tu poti sa ma imbratisezi, draga Olga... Tu esti destul de obisnuita cu mizeria umana... In scoala aceea a voastra cred ca miroase la fel de urit ca la mine in odaie...
OLGA (*il mingiie pe CEHOV*) Calmati-va, Anton Pavlovici... Odaia dumneavoastra e plina de flori... Toti trandafirii pe care i-ati plantat in gradina sint in floare... Iar Anfisa a adus si ghivece pe care le-a pus peste tot...
CEHOV Masa...
MASA Da...
CEHOV Ai putea sa-mi iei pulsul? Oare pulsul meu e normal? Ar trebui sa fie normal... Doar mi-au facut o injectie cu morfina si am facut si inhalatii de oxigen...
MASA Da, e normal.
CEHOV Atunci sa punem putina muzica... (*IRINA se duce si pune in miscare gramofonu*l.) Olga, Masa, Irina...

Ce minunat e sa va am pe toate trei aici! Aseaza-te, Irina. si tu, Masa, vino linga mine, aici... Olga, adu scaunul acela... Arunca pe jos toate foile acelea... Goltev imi trimite mereu manuscrise... Incredibil cum toata lumea scrie in Rusia, nebunie curata... Numai ca eu nu mai am puterea sa le citesc... Deci, urmeaza sa plecati la Moscova... Bravo!
MASA Da, de data asta chiar plecam! Daca ati sti, Anton Pavlovici, cit de cenusiu a devenit orasul nostru dupa plecarea regimentului. O adevarata gaura neagra... Parca ploua si mai mult ca inainte... si cind nu ploua, praful patrunde peste tot, peste tot... Acasa la noi stergem praful de trei ori pe zi, si nu-i suficient... Toate rochiile noastre sint impregnate de praf, s-ar spune ca praful nu cunoaste bariere, ne-a patruns pina si in suflet...
TRECATORUL (*se apropie timid de MASA*) Daca imi permiteti, am impresia ca v-am vazut deja la Gara Nicola... unde era cit pe ce sa nu gasesc cortegiul cel bun... Dupa ce am facut pe jos mai bine de 15 verste...
CEHOV Ai poate stiri de la Versinin, Masa?
MASA (*brusc izbucneste in plins*) Nu. Dar de ce sinteti intotdeauna atit de crud, Anton Pavlovici? De ce ma faceti sa sufar, chiar si acum, cind sinteti pe cale sa muriti? De ce ne condamnati pina in ultima clipa?
ASTROV (*se apropie timid de MASA, pocneste din calciie in stil militar*) Acordati-mi, draga Masa Sergheievna, acest dans.

Cuplul incepe sa danseze un vals in jurul fotoliului in care zace CEHOV. CEBUTIKIN, care da impresia ca ar fi foarte marcat de prezenta celor trei femei, continua sa ciupeasca din cind in cind corzile chitarei, fara sa cinte efectiv la chitara.

CEHOV Ultima clipa! Ultima clipa, care ultima clipa? Cum as putea eu sa condamn pe cineva? Nu vedeti ca sint grav bolnav? Ca abia respir? Lasa-ma in pace. In casa asta unul dintre servitori fumeaza noaptea in camera sa. si tot fumul urca aici... In fiecare noapte il simt cum se scoala la ora doua si fumeaza in odaia sa... si tot fumul vine aici... De aia m-am instalat aici, ca sa respir aer curat, si iata ca un nebun otraveste aerul curat al noptii...
LVOV (*se apropie timid de IRINA, pocneste din calciie in stil militar*) Acordati-mi, draga Irina Sergheievna, acest dans.

Al doilea cuplu danseaza un vals si incepe sa se roteasca in jurul fotoliului in care zace CEHOV.

TRECATORUL (*se apropie cu timiditate de Olga*) Daca imi permiteti, cred ca v-am vazut deja la Gara Nicola... unde era cit pe ce sa nu prind cortegiul cel bun... S-ar parea ca si generalul Keller a murit... ucis in Manciuria... asta e Rusia...
IRINA (*dansind in continuare cu LVOV*) Anton Pavlovici...
CEHOV Da...
IRINA Am pus muzica... Auziti ca am pus muzica?
CEHOV Ce? Plecati, plecati, plecati...
OLGA Anton Pavlovici, ah, Anton Pavlovici... in ce delir ne-ati putut imbarca... Vreti sa scuipati?
CEHOV (*care se sufoca*) Da... Da...
OLGA Unde e scuipatoarea?
CEHOV (*panicat, cu gura plina de singe care da pe afara*) Aici... aici...
Cele trei surori, ASTROV si LVOV cauta scuipatoarea in jurul patului.
MASA Unde? Unde e?
CEBUTIKIN Acolo... Acolo...

Cele trei surori gasesc scuipatoarea si il ajuta pe CEHOV sa scuipe singe. Dupa aceasta noua criza, si dupa ce a scuipat singe, CEHOV arata mai bine, afiseaza chiar un zimbet pe fata. Se aseaza din nou in capul oaselor.

CEBUTIKIN se apropie discret de OLGA.

CEBUTIKIN (in soapta) Sinteti copia fidela a mamei dumneavoastra... Ah, ce mult am iubit-o pe mama dumneavoastra... Toata viata am iubit-o, ca un nebun... Dar de fapt am fost un prost!
CEHOV Ha, chestia asta ma face sa rid! Ha-ha! E muzica militara ce auzim noi acum? Ce caraghios, muzica militara care se indeparteaza pe strada iar eu, eu sint pe cale sa mor. Ich sterbe... ich sterbe... N-ar fi trebuit

niciodata sa parasesc Moscova... Iata, mi-au dat o pijama prea larga! Ia te uita cum imi spinzura minecile... Dar cum e posibil... si halatul de casa, la fel, prea larg... De ce mi se dau oare, de un timp, vesminte prea largi?
MASA   Vreti sa dansati cu mine, Anton Pavlovici?

CEHOV se ridica din fotoliu. In halatul sau de casa excesiv de larg, CEHOV are aerul unei pasari care, atunci cind merge pe pamint, devine caraghioasa si stingace. El danseaza cu MASA.

ASTROV se apropie de IRINA.

ASTROV   Dati-mi voie sa ma prezint... (*Saruta mina pe care i-o intinde IRINA.*) Mihail Lvovici Astrov...
CEBUTIKIN   Iar aici prezent iata-l pe colegul mei Evgheni Konstantinovici Lvov...
ASTROV (*furios*)   Inceteaza, Ivan Romanovici!
CEBUTIKIN (*in soapta, discret, catre MAsA, privind-o cum danseaza cu CEHOV*)   Ah, Masa, Masa... Sinteti portretul identic al mamei dumneavoastra...
CEHOV   Draga mea Masa... Nu e inca totul pierdut, draga mea Masa... Am sa-ti spun un secret... Inainte de februarie, ma voi duce in Franta... (*Catre IRINA.*) Irina, deschide dulapul ala... Vezi ca e o sticla de sampanie in dulap...
CEBUTIKIN (*se adreseaza in continuare MASEI*)   Ah, cit am putut s-o iubesc pe mama dumneavoastra... Toata viata mea am iubit-o... si cind va vad pe toate trei aici, ei bine, pentru mine nu e usor...
IRINA deschide dulapul si aduce o sticla de sampanie goala. TRECATORUL isi face mereu vint cu palaria si din cind in cind scoate batista ca sa-si stearga sudoarea de pe ceafa si de pe frunte.
TRECATORUL   sampania e buna numai daca e rece...
CEHOV   Veniti, toata lumea bea sampanie! Irina, deschide te rog sticla! Olga, adu niste pahare, sint pahare in bucatarie... acolo...
OLGA aduce pahare. CEHOV si MAsA se opresc din dans. Fiecare ia cite un pahar.
IRINA (*ridicind paharul*)   Pentru Anton Pavlovici!
Toti ramin nemiscati, cu paharele in mina.
CEHOV   E buna, nu-i asa? N-o sa credeti, dar cei care mi-ai recomandat sampanie sint chiar doctorii. Nu mint. Cum am dificultati de respiratie, trebuie sa beau sampanie. si stiti de ce? Pentru ca sampania contine bule de aer. Deci sampania ma ajuta sa respir mai bine. sampania ma face sa inghit aer curat... E nemaipomenit...
OLGA pune paharul pe masa si opreste muzica. Din nou, cu exceptia lui CEHOV, toate personajele ramin imobile.
CEHOV (*se scufunda intr-un fotoliu*)   Dintotdeauna am fost acuzat ca n-am avut niciodata o pasiune adevarata, puternica, intensa, nebuna, irationala... si totusi eu am iubit, toata viata mea am iubit... Ce vrea sa spuna asta, o pasiune irationala? Mi s-a ripostat ca n-am iubit niciodata orbeste... Dar cei care imi fac reprosuri uita ca toata viata am fost bolnav... si ca sint inca bolnav... si ca voi fi inca bolnav atit cit imi mai ramine de trait... Toata copilaria mea am fost bolnav... Toate bolile s-au lipit de mine... tuse, hemoroizi, peritonite, migrene, probleme cardiace, tulburari de vedere, reumatism la creier... dar marea mea specialitate, mes cheres dames, a fost aceea de a scuipa singe. Sint unii care scuipa foc... Bineinteles, e mai frumos cind scuipi foc... E chiar romantic... Dar eu, toata viata mea am scuipat singe. Aveam 24 de ani cind am inceput sa scuip singe. si iata ca scuip singe de 20 de ani... Sint 20 de ani de cind scuip singe fara incetare... Deci, plecati toate trei la Moscova.
IRINA   Da. Vom inchiria o casa pe strada Basmania... Chiar linga casa unde ne-am nascut...
MASA   si o sa traim! O sa traim, Anton Pavlovici! O sa traim!
IRINA   Iar eu, intr-o buna zi, voi inchiria o camera la Hotelul Europa, ca sa petrec o noapte la Hotelul Europa. Toata viata mea am visat sa petrec o noapte la Hotelul Europa. Ati tras vreodata la Hotelul Europa, Anton Pavlovici?
CEHOV (*fara sa-i raspunda IRINEI, se intoarce spre OLGA*)   E adevarat, Olga, plecati?
OLGA (*stergindu-si o lacrima*)   Da!
CEHOV   Ati luat marea decizie?
OLGA (*suflindu-si nasul in batista*)   Da! Da!

CEHOV Parasiti totul, totul, ca sa va instalati la Moscova?
OLGA Da! DA! Da!

Cele trei surori se imbratiseaza, in pragul unei crize de nervi. CEBUTIKIN reincepe jocul cu chitara, din cind in cind ciupeste o coarda, joaca doua trei note etc.

CEHOV si cind e plecarea? Cind v-ati hotarit sa plecati? Pentru ca acum e deja putin tirziu. E deja iulie si in iulie nu mai gasiti nimic de inchiriat... si apoi, am auzit ca tifosul face ravagii in acest moment la Moscova...
OLGA (*plingind*) O sa plecam de fapt... anul viitor...
MASA Da, anul viitor...
IRINA La primavara...
OLGA Anul viitor la primavara. Decizia e luata.
CEBUTIKIN Destul! Eu unul cred ca... ajunge cu... Chiar daca... Ajunge, gata...
CEHOV (*care scoate un ziar din buzunarul halatului*) Cum poate fi atit de timpit acest Skabicevski? Cum poate sa fie cineva atit de timpit? Un timpit care ma trateaza de clown... Ati citit ziarul? Ma trateaza de clown... "Cehov, unul dintre acei clowni ai gazetelor destinat sa moara uitat la piciorul unei palisade...". Ei bine, poftim, eu nu mor la piciorul unei palisade... Mor inconjurat de femei! De cele mai minunate femei... Multumesc ca ati venit, Olga... (Nou acces de tuse.) Olga, unde esti? Irina... Masa...

Cele trei surori nu-i mai raspund lui CEHOV. Ele ramin nemiscate, in picioare, ca niste spectre. CEHOV se uita in jur, le cauta in incapere din priviri, dar nu le mai vede.

CEHOV De fapt, ce mi-a placut mie cel mai mult in aventurile mele amoroase au fost preliminariile... Flirtul galant... Olga, Masa, Irina... Unde sinteti? De ce oare sintem tentati sa consideram ca intregul univers este vinovat de deceptiile noastre? De ce? Masa? Draga mea Irina... Ce vesela poti sa fii tu intotdeauna, ce spontana... si cum se vede ca arzi de dorinta de a te dedica unei cauze, de a crede... Du-te, Irina, du-te la Moscova, fugi la Moscova... Moscova inseamna viata... (*Incepe sa rida cu oarecare cinism. Risul se transforma din nou in tuse. Dezgustat de sine insusi, scuipa din nou singe in scuipatoare, dar cu un gest rapid, tradind o mare obisnuinta.*) N-ar fi trebuit sa vin aici... Intii m-au sfatuit ca nu cumva sa-mi petrec iernile la Ialta si mi-au recomandat imprejurimile Moscovei. Apoi mi-ai spus sa plec in Germania. Mai intelege ceva daca poti! Anfisa! Anfisa! Adu-mi niste apa calda... Adu-mi mantaua si palaria... Am de facut o vizita... Am uitat ceva... (*Pentru sine insusi.*) Sint total batut in cap... Cum am putut sa-l uit pe...
TRECATORUL (*se apropie de MASA*) Imaginati-va ca era cit pe ce sa nu mai prind cortegiul cel bun... Cum ajunsesem cu oarecare intirziere la Gara Nicola, peste ce dau? Peste alt cortegiu, care nu era cortegiul pentru care venisem eu, era cortegiul generalului Keller, ucis in Manciuria... pentru ca sicriul generalului sosise in acelati timp cu sicriul lui Cehov, care el, sicriul lui Cehov, venea din Germania... Asta este societatea noastra rusa... si apoi a trebuit sa alerg, dar ce-am mai alergat, ca sa prin din urma cortegiul cel bun... si iata ca sint numai siroaie de sudoare...

Toate privirile personajelor se fixeaza in gol.